

The background of the entire image is a painting of a stream. The water is depicted with dark, swirling brushstrokes in shades of brown, grey, and blue, suggesting a fast-moving current. In the upper part of the image, there are large, light-colored rocks. In the lower part, a cluster of thin, light-colored stems grows from the rocks, bearing several small white flowers with yellow centers. The overall style is impressionistic and somewhat somber.

Kertomuksia Suomesta

Ina
Lange

Kertomuksia Suomesta

Ina Lange

Kertomuksia Suomesta

Suomennos Ulla Hänninen

FAROS

Turku 2013

Alkuteos: *Berättelser från Finland*, 1890
(julkaistu nimellä Daniel Sten)

Painopaikka: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

© Ulla Hänninen & Faros-kustannus Oy

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-5710-26-7

Faros-kustannus Oy

www.faroskustannus.fi

Gabriele von Plessenille

Sisällys

Kukka joka viideskymmenes vuosi	9
Illan tullen	49
Yö	66
Raialan kankaalla	88
Hopeasydän	98
Isä ja poika	110
Kun lehmukset kukkivat	121

Kukka

joka viideskymmenes vuosi

Rouva Lamström yritti sytyttää uunia kerta toisensa jälkeen, mutta turhaan. Tuohi paloi, käpristyi kokoon, mutta ei saanut suuria märkiä koivuhalkoja syttymään. Ne vain kiehuivat hetken, hikoilivat pisan vaaleanruskeaa nestettä ja sammuiivat käryten, kunnes kaakeliuunin sisusta oli jälleen kylmä ja pimeä.

”Nyt minä suutun”, puhisi eukko, veti halot kiivaasti ulos, löi toisiaan vasten ja antoi niiden maata hetken lattialla rauhoittumassa.

Sillä välin hän sytytti lampun ja katsoi kelloa. Jo seitsemän, eikä matami ole tullut.

Hän asetti lampun kaapin päälle, vanhan laatikokopeilin eteen, otti esiin kamman ja alkoi suorita pitkä ohutta mutta vielä vastaanhangoittelevaa tukkaansa.

Vanha leskirouva Lamström ei käsitellyt erityisen säälivästi ennen niin runsaan hiuskasvustonsa jäämiä, jotka kaitselmus oli suonut hänen pitää. Hän repi ja riipi, letitti kaikki yhteen pitkäksi ohueksi piiskaksi ja

kiinnitti sen ylös niskaan harvapiikkisellä, niin sanotulla espanjalaisella kammalla, jonka hän oli ostanut neljäkymmentä vuotta sitten maaseutua kiertävältä arkangelilaiselta 27-vuotiaana nuorena rouvana.

Kylläpä matami viipyy tuskastuttavan kauan ja kylmäkin on, sormet ihan paleltuvat. Ulkona on lunta ja jäätä vielä maaliskuussa ja niin pimeää, ettei voi erottaa kuin viirun päivänvaloa, vaikka talo on kukulan laella, josta näkyy osa lahteakin. Jos hän olisi asunut kaupungissa, niin kuin Schana Immanen, silloin asia olisi toinen kuin täällä esikaupungissa melkein luonnon helmassa.

”Jos ette nyt syty, heitän kuin heitänkin teidät kaikki ulos lumeen”, hän sanoi, sitoi villahameen tiukasti lanteille – pahuksen hame ei suostunut istumaan kunnolla, ellei sitä sitonut kovin ottein – ja pisti halot taas uuniin.

Kaikki tapahtui melkoisella vauhdilla. Hänen laihat ruskeat käsivartensa olivat kuin nuo puiden mukana tulleet nivelikkäät koivunoksat. Kuivina ja muodottomina ne liikkuivat lepattavan hetken tulitikkun liekin ja kaukana kaapin päällä olevan pikkulam-pun valossa.

”Pirulaut, ne eivät vielääkään syty!”

Hän hypähti ylös, syöksyi keittiöön, pieneen hökkeliin, jossa oli pikkiriikkinen liesi sekä kaappi, pöytä ja pari tuolia kalustuksena, otti esiin pienen peltikannun, meni taas sisään ja asettui polvilleen kaakeliuunin eteen.

”Panen pääni pantiksi, että teidät on noiduttu, senkin kelvottomat”, hän mumisi, ”mutta minä en luovuta! Jos ette syty tämän kylvyn jälkeen, tietäkää,

Kertomuksia Suomesta on pohjoismaisen realistisen kirjallisuuden pioneereihin kuuluneen Ina Langen (1846–1930) vaikuttava novellikokoelma, joka vie lukijan 1800-luvun lopun Suomeen, kaupunkeihin ja kyliin, kaukaisille saloseuduille ja yksinäisille luodoille. Tarinat ovat ymmärtävän lempeitä mutta toisinaan myös julman naturalistisia.

Ina Lange oli suomalainen pianisti ja kirjailija, joka loi uransa Ruotsissa ja Tanskassa ja tunnettiin salanimellä Daniel Sten. *Kertomuksia Suomesta* ilmestyi alunperin Tukholmassa vuonna 1890 nimellä *Berättelser från Finland*. Kokoelma ilmestyy nyt ensi kertaa suomeksi.

ISBN 978-952-5710-26-7

Kannen maalaus:

9 789525 710267

Eero Järnefelt:
Vesileinikki ja rantakivet (1895).

Kuva: Valtion taidemuseo/
Kuvataiteen keskusarkisto/
Antti Kuivalainen